

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Навчально-науковий інститут мистецтв

Кафедра дизайну і теорії мистецтва

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Шрифти

Освітня програма: «Графічний дизайн»

Спеціальність: 022 «Дизайн»

Галузь знань: 02 «Культура і мистецтво»

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від “2” вересня 2019 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Шрифти
Рівень вищої освіти	бакалавр
Викладач (-і)	Бабій Надія Петрівна
Контактний телефон викладача	0630676025
Е-mail викладача	nbabij26@gmail.com
Формат дисципліни	Стационар/заочна форма/дистанційне навчання
Обсяг дисципліни	270
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua/?mod=course&action=ReviewOneCourse&id_cat=63&id_cou=3621
Консультації	консультації до самостійної роботи проводиться на практичних заняттях та на дистанційних ресурсах
2. Анотація до курсу	
<p>Навчальний предмет «Шрифти» належить до циклу предметів нормативних дисциплін, призначений для студентів, які навчаються за освітньою програмою «Дизайн» ОКР «Бакалавр». Основне його спрямування – вивчення каліграфічних почерків, особливостей конструювання шрифтів, виконання каліграфічної композиції на нестандартному форматі, обрання техніки виконання, що посилює звучність композиції. Проникнення у сутність форми і пізнання аналітичного характеру. Студенти вивчають психологічні особливості сприйняття шрифту, природу творчості, візуальні ознаки, пластичні засоби виразності, стилістичні особливості, апробовують як конструктивні способи передачі, так і швидкі експериментальні техніки.</p> <p>Важливим моментом навчання є послідовне абстрагування від письма, як тексту до шрифту як візії, що досягається шляхом вивчення спеціальної літератури, порівнянням досвіду каліграфів, власними ескізними експериментами.</p>	
3. Мета та цілі курсу	
<p>Метою курсу «Шрифти» є засвоєння студентами знань та навичок у питаннях шрифтової естетики, роботи з різними інструментами та матеріалами, знайомство з історичними рукописними формами європейської та вітчизняної писемності – латиницею та кирилицею. Навчальний курс поєднує питання шрифтів та класичної і креативної типографіки.</p> <p>Програмні вимоги:</p> <p>Розуміти предметну область шрифту та сферу професійного застосування, мету, завдання та етапи виконання каліграфічних композицій.</p> <p>Розрізняти функціональну та естетичну специфіку формотворчих засобів дизайну в шрифтовому комунікативному просторі.</p> <p>Знати надбання шрифтової національної та всесвітньої культурно-мистецької спадщини.</p> <p>Збирати та аналізувати інформацію для реалізації шрифтового проекту, застосовувати теоретичні знання на практиці.</p> <p>Усвідомлювати відповідальність за якість виконуваних робіт, стилізувати, інтерпретувати та трансформувати шрифт для розроблення каліграфічних композицій.</p> <p>Використовувати у навчанні творче самовираження; застосовувати історичний творчий досвід, а також успішні українські та зарубіжні художні практики.</p>	
4. Результати навчання (компетентності)	
<p>Інтегральна компетентність (ІК): здатність розв'язувати практичні проблеми у процесі навчання та професійній діяльності графічного дизайнера, що передбачає застосування методів формалізації композиції та</p>	

закономірностей візуального сприйняття різних типів шрифтів.

Загальні компетентності (ЗК):

- знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності;
- здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації про шрифти з різних джерел;
- здатність забезпечувати якість виконуваних робіт;
- здатність зберігати та примножувати культурно-мистецькі досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку шрифтів, технік виконання і сучасних технологій.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК):

- здатність застосовувати навички шрифтової графіки у професійній діяльності;
- здатність застосовувати у предметній діяльності спеціальні техніки та технології роботи у відповідних матеріалах.

5. Організація навчання курсу

Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	16/10
семінарські заняття / практичні / лабораторні	76/20
самостійна робота	178/240

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
1, 2, 3	Графічний дизайн	1-2	нормативний

Тематика курсу

Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
<i>Історія виникнення і розвитку шрифтів.</i>	лекція	Додається окремим пунктом. Також ресурси для перегляду та скачування наведені на сайті дистанційного навчання	2		2.09. 2019
<i>Графічні характеристики шрифту. Первісні форми письма.</i>	лекція		2		9.09
<i>Становлення римських шрифтів</i> Тематичний контроль № 1 за темами лекцій	лекція		2	10	16.09
Завдання 1 Вивчення кута письма	практичне		4	5	

Завдання 2 Грецьке письмо.	практичне		4	5	
Завдання 3 Капітальне римське письмо.	практичне		4	5	
Завдання 4 Капітальне рустичне письмо.	практичне		4	5	
Завдання 5 Унціальне письмо.	практичне		4	5	
Завдання 6 Напівунціальне письмо.	практичне		4	5	
Завдання 1 (4 год). Вивчення кута письма. Ф А4, плоске перо, туш	самостійне		8	10	
Завдання 2 (8 год). Збір орнаментів за темою практичної роботи, створення ескізів до каліграфічної композиції, виконання каліграфічної композиції Ф. А3, плоске перо, туш чорна або кольорова	самостійне		8	10	
Завдання 3 (8 год). Збір орнаментів за темою практичної роботи, створення ескізів до каліграфічної композиції, виконання каліграфічної композиції Ф. А3, плоске перо, туш чорна або кольорова	самостійне		8	10	
Завдання 4 (8 год). Збір орнаментів за темою практичної роботи, створення ескізів до каліграфічної композиції, виконання каліграфічної композиції Ф. А3, плоске перо, туш чорна або кольорова	самостійне		8	10	

Завдання 5 (8 год). Збір орнаментів за темою практичної роботи, створення ескізів до каліграфічної композиції, виконання каліграфічної композиції Ф. А3, плоске перо, туш чорна або кольорова	самостійне		8	10	
Завдання 6 (8 год). Збір орнаментів за темою практичної роботи, створення ескізів до каліграфічної композиції, виконання каліграфічної композиції Ф. А3, плоске перо, туш чорна або кольорова	самостійне		8	10	
			Всього: 6/ 24/60	Всього: 100 балів	
<i>Історія та типологія шрифтів Середньовіччя.</i>	лекція		2		12.02. 2020
<i>Вплив династії Каролінгів на форми письма.</i>	лекція		2		
<i>Становлення шрифтів Нового часу</i>	лекція		2	Всього го макс. 10	
Завдання 1 Текстура.	практичне		3	3	
Завдання 2 Ротунда.	практичне		3	3	
Завдання 3 Швабахер.	практичне		3	3	
Завдання 4 Каролінгський мінускул .	практичне		3	3	
Завдання 5 Гуманістичний курсив	практичне		3	3	
Завдання 6 Каліграфічне письмо.	практичне		3	3	
Завдання 7 Каліграфічний розчерк	практичне		4	3	

Завдання 8 Архітектурний шрифт.	практичне		4	3	
Завдання 1 -7 Збір орнаментів за темою практичної роботи, створення ескізів до каліграфічної композиції, виконання каліграфічної композиції Ф. А3, плоске перо, туш чорна або кольорова	самостійне		42	49	
Завдання 8 (8 год). Виконання композиції на основі літер архітектурного шрифту. Ф А3, туш, лінер, фломастери, акварель	самостійне		8	7	
			Всього: 6/28/60	Всього: 100 балів	
<i>Історія та типологія кирилических почерків.</i>	лекція		2		
<i>Типографська кирилиця.</i>	лекція		2		
<i>Адаптація латиниці до кирилиці. Особливості оптичного сприйняття літер.</i>	лекція		2	Макс . 10	
Завдання 1 (3 год). Буквиця. Виконання ескізної пропозиції. Ф. А4, кол. Олівець, фломастери, акварель.	практичне		3	3	
Завдання 2 (3 год) Старий устав. Вивчення дукту. Ф А4, плоске перо, туш	практичне		3	3	
Завдання 3 (3 год). Новий устав. Вивчення дукту, Ф А4, плоске перо, туш	практичне		3	3	
Завдання 3 (3 год). Скоропис. Вивчення дукту, Ф А4, плоске перо, туш	практичне		3	3	

Завдання 4 (3 год). В'язь. Ф А4, плоске перо, туш	практичне		3	3	
Завдання 5 (3 год). Виконання каліграфічної композиції за індивідуальним завданням. Папір для ескізів, вивчені дукти, графічні матеріали.	практичне		3	3	
Завдання 6 (3 год). Гротеск Ф А3. Лінійка, олівець, циркуль	практичне		3	3	
Завдання 7 (3 год). Адаптація латинського шрифту до кирилиці	практичне		3	3	
Завдання 1 (6 год). Створення буквиці на основі буквиць Остромирового євангелія. Ф. А3, графічні матеріали	самостійне		6	7	
Завдання 2 (6 год). Збір орнаментів за темою практичної роботи, створення ескізів до каліграфічної композиції, виконання каліграфічної композиції Ф. А3, плоске перо, туш чорна або кольорова	самостійне		6	7	
Завдання 3 (6 год). Збір орнаментів за темою практичної роботи, створення ескізів до каліграфічної композиції, виконання каліграфічної композиції Ф. А3, плоске перо, туш чорна або кольорова	самостійне		6	7	
Завдання 4 (6 год). Збір орнаментів за темою практичної роботи, створення ескізів до каліграфічної композиції, виконання каліграфічної композиції Ф. А3, плоске перо, туш чорна або кольорова	самостійне		6	7	

Завдання 5 (6 год). Збір орнаментів за темою практичної роботи, створення ескізів до каліграфічної композиції, виконання каліграфічної композиції. Планшет: 78x39, графічні матеріали	самостійне		6	7	
Завдання 6 (6 год). Створення ескізів до графічної композиції, виконання графічної композиції Ф. А3,	самостійне		6	7	
Завдання 7 (6 год). Виконання графічної композиції за тематикою. Ф. А3, тонке перо, туш чорна або кольорова	самостійне		6	7	
Екзаменаційна робота			4 Всього 6/24/58	30 Всього го 100	

Загальна система оцінювання курсу	Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
			для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
	90 – 100	A	відмінно	зараховано
	80 – 89	B	добре	
	70 – 79	C		
	60 – 69	D		
	50 – 59	E	задовільно	
	26 – 49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-25	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	
Вимоги до огляду робіт	Роботи представляються в належній якості, у вигляді академічного огляду у спеціалізованій аудиторії. Роботи до огляду готує академічна група без участі викладача			
Семінарські заняття				
Умови допуску до підсумкового контролю	Наявність практичних та самостійних робіт, належно представлений звіт у вигляді огляду робіт			
7. Політика курсу				

Політика курсу базується на формуванні результатів навчання студента із академічної доброчесності. З яких виділяються здатність:

- діяти у професійних і навчальних ситуаціях із позицій академічної доброчесності та професійної етики;
- самостійно виконувати навчальні завдання;
- коректно посилаючись на джерела інформації у разі запозичення ідей, тверджень, відомостей;
- усвідомлювати значущість норм академічної доброчесності, оцінювати приклади людської поведінки відповідно до норм академічної доброчесності;
- давати моральну оцінку власним вчинкам, співвідносити їх із моральними та професійними нормами.

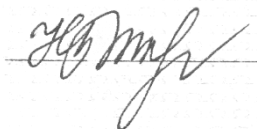
У випадку коли студентом грубо порушено правила академічної доброчесності застосовується відрахування із закладу вищої освіти. Проте таку дію слід розглядати як виключну норму, що застосовується у випадку систематичних грубих порушень і лише після того, як не дали ефекту такі заходи впливу.

- призначення додаткових контрольних заходів (додаткові індивідуальні завдання, додаткові контрольні роботи, тести тощо);
- повідомлення батькам чи іншим особам (фізичним або юридичним), які здійснюють оплату за навчання;
- внесення до реєстру порушників академічної доброчесності

8. Рекомендована література

1. Таранов Н. Н. Рукописний шрифт. Львів, 1986. URL: torrents-tracker.com/literatura/6851-nikolay-taranov-rukopisnyy-shrift-1986-pdf.html
2. Большаков М. В. Декор и орнамент в книге. М., 1990. URL: www.tnu.in.ua/study/books/entry-1884321.html
3. Бабій Н. П. Проблемні питання методики навчання рукописного шрифту студентів з лівою ведучою рукою. Вісник ХДАДМ, №4, 2015. С. 9 – 14. URL: <https://www.visnik.org/pdf/v2015-04-02-babiy.pdf>
4. Бабій Н. П. Методика навчання рукописного шрифту студентів з лівою ведучою рукою. Для студентів напряму 6.020207 «Дизайн» спеціалізації «Графічний дизайн» денної та заочної форми навчання. Івано-Франківськ: ПрНУ ім. В. Стефаника, 2015. 36с. URL: <http://194.44.152.155/elib/local/2062.pdf>

Викладач

Доц. Бабій Н. П.